

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XVI. László pápa Zichy Nándor grófhoz 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden ke

sütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

A függetlenségi zászlóról.

(X) Igaza van Tóth Arturnak, a Székesfehérvári Hírlap szerkesztőjének, a mikor azt mondja, hogy a függetlenségi párt vezérei eldugták a Kossuth zászlaját. Igaza van, mikor azt mondja, hogy a párt kebelébe dúló titkos és nyílt vallásfelekezeti jelenségek, az alkalmazkodó politikából folyó paktumok, a hiúság szülte személyi torzsalkodások mind mélyebbre süllyesztik a függetlenségi törekvéseket. Mindez igaz és a hibáknak és bűnöknek illetően őszinte bevallása előtt mi is meghajlunk.

A függetlenségi pártnak csak volt, de már nincs vezére. A ki lehetne, azt maguk igyekeznek lehetetlenné tenni, a kit pedig szeretnének vezérüknek az oly sakkfigura már, a kivel a sakkasztalon huzásokat lehet csinálni, de annak a való életre semmiféle kihatása nincs. Volt az Eötvös-téle klikknek a figurája, aztán az Ugron pártnak akarta az Eötvös pártot sakkban tartani, aztán megint Eötvös foglaltatta le magának, hogy mutogattassa ország-világ előtt és képviselőházi belépti jegyeket szedhessen utána magának, meg a barátainak. Egyébiránt egy csudálatos és nevetéses módon önhitt ember a névleges pártvezér ur. Ki ne emlékeznék azokra a komédiákra, a mikor nagy apja halála után országszerte ünnepeltette magát és csókolgatta a gyengébb szívűek által a kezét, nem azért mert ő jeles, okos, zseniális ember, hanem mert fia a papájának. Önhittségénél csak az unalmasága nagyobb. Eötvös Károly sietett magának lefoglalni és most az ő firmája van kitéve affőle a bolt fölé, a melynek az üzletvezetője Eötvös Károly lett, a mely Eötvös Károlyról a Székesfehérvári Hírlap tudós szerkesztője is kénytelen elismerni, hogy politikai szavahihetősége többé nem tarthat számot.

Egyébiránt régen bizonyított tény az, hogy a függetlenségi párti képviselők jó idő óta nem a kerületeiket, hanem elsősorban önmagukat képviselik. Épen a minap jegyezte meg egy — ha jól emlékszem — épen függetlenségi hurokat pengető lap, hogy akárhány pesti ügyvéd azért választatja meg magát függetlenségi párti programmal, hogy a mandátuma révén az ügyvédi irodájának zsiros ügyfeleket szerezzen a kerületéből. Hogy a függetlenségi párti program mit csinál, él-e, hal-e, azzal ugyan legkevésbé törődnek, ha épen kifejezést adnak bizonyos politikai vallomásoknak, arra jó az Eötvös

Károlynak a véleménye, a ki bármily örült hecbe képes őket belekergetni.

Kérdem most már, lehet-e bizalma aztán a választó közönségnek az olyan képviselők iránt, a kik egy olyan embernek, mint Eötvös Károly, a ki úgy is mint ember, úgy is mint politikus, elvesztette szavahihetőségét, hisznek, sőt az ő ránczjázása után ugrálnak is, hol erre, hol arra?

Hatalmas párt volt a függetlenségi párt Irányi Dániel vezetése alatt. Tagjainak száma meghaladta a százat és tett-e az a nagy párt bármit is az ország közgazdasági és ipari romlásának megakadályozására? Jelentőset semmit. Czivakodtak a 67 és 48 fölött, de arra, a miből élünk, semmi gondjuk nem volt. Azt mondják talán, hogy nem tehették? Hogy ne tehették volna. Ha a kis néppárt a nemzeti párttal szövetségbe megtudta buktatni az erőszak kormányát, az óriási párttal rendelkező Bánffy-kormányt, kivihetett volna a függetlenségi párt is mindent, a mire ráveti magát, hiszen a kormányok Tisza óta rohamos erővel vitték le a nemzeti jólét ügyét lefelé a lejtőn. A hatalmas függetlenségi pártnak csak oda kellett volna állani, nekifeszíteni az erős vállat annak a gonoszkezü, gonoszlelkű vezetőségnek s bizonyára lett volna eredménye az erőfeszítésnek. De hát, a mint a tények sokszorosan beigazolták már, a függetlenségi párt vezetőinek ez iránt nem volt érzékük. Nem a választókat, a haza javáért égő, áldozatra kész választókat értem itt, hanem a vezéreket. Itt állunk a cifra nyomorságban. Azt mondjuk halad az ország s a nyomor nyújtja felénk minden oldalról kiszorított kezeit. Belejárzottak az országot a zsidók kezeibe. Hol volt mindakkor az a híres függetlenségi párt, a legerősebb ellenzéki párt? Aludt? Vagy nem volt ideje arra gondolni, hogy a jövőben mi vár reánk? — A választók szeméit mindig ki tudták törölni cifra ígéretekkel, a haza nevének szüntelen ismétlésével s mikor a választók lépre mentek, faképnél hagyták az ország javát.

A legtöbb, a mit a függetlenségi párt tett és tesz, mindenütt abban nyilvánult, hogy a hozzá nem tartozókat szidta, gyalázta, kisebbitette, mocskolta. Ezzel be is érte. Ezt teszi most is, nemcsak az Egyetértést, nemcsak a függetlenségi párti képviselők, hanem a helybeli organum is a Székesfehérvári Hírlap is. Mintha ezzel mindennek elég volna téve. Mindig úgy érzem, mintha a kálvinizmus szel-

lemét látnám kifejezésre jutni az egész pártban. Az is örökösen gyanúsít, szitkozódik, gyűlölködik másokra, ezzel áltatja önmagát, elaltatja a hozzátartozókat, keresi másban a hibát, beken másokat, hogy az ő hibái, az ő silányságai kevésbé legyenek észrevehetőek. Ezt tette a multban a függetlenségi párt, ez a mások iránt terjesztett gyűlölet volt a fenntartója s ez ma is.

Ne csudálja aztán senki, ha az a becsületes magyar nép, a mely a maga bőrért félti, a mely eddig bizott, most már elfordul tőle, megutálja azt a pártot, a mely eddig ígért neki mindent, de meg nem adott semmit. Ne csudálja senki azt sem, ha a néppárt oly rohamosan terjed. Nem ígér elérhetetleneket, aranyhegyeket, adómentességet, hanem öt esztendő alatt kifejtett annyi agilitást, a mennyit eddig egy parlamenti párt sem. Szeretettel, nem mást gyalázva, hanem az egész magyar kereszténység érdekeit írva zászlajára indul a harcba és bizalom is övezi mindenünnen bármennyire gyalázzák és gyanúsítják is ellenfelei.

Magyarország mezőgazdasága, ipara és a zsidóság.

(Folytatás.)

Azt mondják egyesek, hogy a mezőgazdák ügye nem állhat olyan nagyon rosszul Magyarországon, hiszen az adó igen szépen befolyik. Az igaz. De erre is felelhetünk a enarcsi érek szavaival, aki azt mondja, hogy XV. Lajos francia király országában is befolyt az adó rendesen, ámbár az emberek füvet ettek, mint a juhok és hullottak, mint a legyek. Oh az az adócsavar igen kitűnő találmány a böles kormányfők és pénzügyminiszterek kezében. Csak tessék így tél előtt kinezni a vidékre, vagy a fényes városok kevésbé fényes utcáinak lakásaiba, a mikor a végrehajtó utólérhetlen pontossággal és pedantériával írja fel, kinek mije van, azt a kőzmadzagon hetvenkedő kis malackát, a mely a télen egy kis zsirral, hussal látta volna el a nyomorgó családot, fölírják azt a dunnát, vánkost, a mely a soktagu család didergő tagjait a hideg télen tüzelő helyett melegengette volna. Oh ilyen szorultságban tudnak aztán hitelt kérni, ki tudják szurkolni az utolsó huszfillérest is, ha van még a láda fiában, ha nincs, a Jakab zsidó erszényéből, mert hát Jakab zsidónak nem csak pénze van, hanem jó szíve is. Volt idő, nem is nagyon régen, mikor a Jakab zsidónak sem volt eyebe, mint az a pinkli a hátán, a melylyel a faluba jött, no meg az élelmessége s az ügyessége és most van neki házacskája,

nem is egy, de több is, vannak földjei is, szőleje is szépen beültetve és a Jakab szerencsés ember, mert nevelésében olason jutott hozzá. Az ő ügyessége hozta magával, hogy mindig ki tudja magának választani azt az időpontot, a mikor könnyű szerrel kézhez kaparinthatja a gazdák ingatlanait. Hja! mért nincs ez a parasztnak is, miért ügyetlenebb a zsidónál!

A mint az előző számban említettem, Magyarország összes földbirtokainak kataszteri tiszta jövedelme 130 millió forintra rug, ebből ugyancsak erre a földbirtokra 115 millió teher nehezedik évenként. A minap beszéltem egy földbirtokossal, a ki keserűen panaszkodott, hogy az adó annyira magas, hogy szinte ugy kell évenként megvásárolni az államtól a föld hasznát, a termést.

A 115 millió teherből jelzálog alakjában körülbelül 60 millió terheli, a többi adóteher. Azonban nem szabad magunkat abban a szép reményben ringatnunk, mintha az a 60 millió jelzálogi teher egyenletes arányban oszolnék el a földbirtokon. Korántsem. A kötött birtokok, majorátusok, az állami, községi, egyetlívagyon, a pénzintézetek, iparvállalatok vagyona ugyszólván általában tehermentes, vagy ha van is rajta teher, annyira csekély és aránytalan a többihez képest, hogy számba sem vehető. Ez a megterhelés legnagyobb részét csak beruházási tőke, vagyis olyan adósság, a mely a gazdának élő kamatot hoz. A valódi teher a közép és kisbirtokra esik.

Magyarország termő földbirtoka 46 millió 597,888 kat. holdra rug. Ebből 16 millió 939,488 hold kötött birtok, vagyis kincstári, vallásalapítványi, egyházi, hitbizományi, községi, egyesületi és vasuti birtok. Ezek a mint említettem, legnagyobb részét tehermentesítik. Így az 1200 millió forint teher, mely jelzálog alakjában a magyar földbirtokot terheli, az összes földbirtokok 60 százalékára, a közép-, kis- és törpebirtokra nehezedik. Ezek fizetnek évenként az 1200 millió után 60 millió forintot. Most már kérdem, hogyan élhessen meg a magyar közép és kisbirtokos, mikor az arányos teherbeosztás szerint sem maradna több 15 milliónál a kezében, mert a 130 millióból 115 millió a kiadásokra esik, így pedig a földbirtokok 40 százalékát tehermentes levén, a teher legnagyobb részében a közép- és kisbirtokokat nyomja?

Igy sorvad, így megy tönkre a nemzet gerince a közép és kisbirtokos osztály, így veszik utána a kisparos osztály, mely annak keresménye után él.

Végtelenül szomorú aztán, ha ezek következményeképp a birtokátruházást nézzük, vagyis, a mikor a régi tulajdonos elköltözik és helyét új gazda foglalja el. Sok bizonyára ezek között az örökösödés útján történt változás, de bizony be kell vallanunk azt, hogy a legnagyobb részt úgy licitálták ki belőle, kénytelen-kelletlen, kisírt szemekkel hogyja ott a legtöbb ősei hajlékát.

Közüljük a hivatalos statisztikai adatokat:

Év	esetben	frt értékben
1875-ben	193,669	166,400,000.
1879-ben	235,500	191,500,000.
1883-ban	289,261	113,000,000.
1892-ben	375,434	310,793,000.

Tehát 17 esztendő alatt majdnem még egyszer annyian voltak kénytelenek ott hagyni elődeik birtokát, a mely azután nagyrészt idegen kézre került. Hogy idegen kézre került ismét hivatalos statisztikai adatok alapján tudjuk bizonyítani mert 1893-ban csak 77,988

1894-ben csak 73,118

1895-ben csak 72,549 esetben történt a birtokátruházás halálózás következtében.

Érdekes látni aztán azt is, hogy hányan váltak meg birtokuktól végrehajtás következtében. Ismét a hivatalos statisztikai adatokat vesszük alapul, melyek szerint

Év	1875-ben volt	1879-ben	1883-ban	1889-ben	1895-ben
végrehajtás	133,088	19,213	17,071	14,418	14,511
értben		165,166	218,266	285,795	281,235

En nem állítom, hogy az új birtokosok nagyrészt zsidókból telenek ki, hanem kinek-kinek a saját tapasztalására utalok, különösen a vidéken szerzett tapasztalatokra, mennyi magyar földbirtok új gazdája a zsidó. Az ember szíve hevesebben kezd dobogni, aggódó félelem és fájdalom szorítja el keblünket. Vajjon mi lesz velünk, hova fejlődik a magyar mezőgazdák állapota, ha a föld mindenütt kisiklik lábunk alól, ha mi, az ősi hazáttentartó magyarfaj csak szellérek leszünk a mások birtokán, a kik velünk együtt érezni, bennünket igazán szeretni nem tudtak és nem fognak. Vajjon hogyan értelmezzük most már a nagy Széchenyi jelzőszavát: *Magyarország nem volt, hanem lesz?*

(Folyt. köv.)

Vörösmarty emlékezete.

Szinte beleillik a mai kóros társadalom rozoga keretébe az az alkalmoszerű véletlen, hogy a költők királyának kegyeletes ünnepe összeesik azzal az idővel, mikor a nagytermészet ősze borul s már-már teli álma készül. . . . Sűrű nehéz köd üli meg regelenként gyászfátyolként a földet, az őszi szél bus sóhajttással itt-ott bekalandozza a letarolt rónákat s keservesen zokog a csalit gyér-lombu fái között. Fázós, hideg a világ s a dermedt szív a fény és meleg-ség szükségét érzi. Fáklyát gyujtunk az emlékezésnek, a melynek lángjánál visszatekintve a letűnt idők homályába, olvadozni kezd a lélek. Forró könnyel adózzunk a jóknak, a híveknek, nagyoknak, kiket a vér vagy a hazafias testvériség szent köteleke csatoltak hozzánk, áldást mondunk haló poraira azoknak, kik magasan felülemelkedve a hétköznapiságon, eszük és szívük kincseit a köznek, a hazának és az emberiségnek osztogatták.

Ily nagy alakja nemzetünknek a költőkirály, Vörösmarty Mihály is! Lantja szegszóltál s éneke ezer meg ezer kebelben keltett élénk viszhangot! S midőn koporsószegezése csalt könyűt a nemzet bágvadt szemébe, enyhülést kerestünk az emlékezés vigasztalódásában. És minél messzebb kell visszatekintnünk a mulandóság homályába, annál fényesebben látjuk tündökölni azt a nagy szellemet, mely hatóképességével tulszárnyalta a nagyságban vele egyenlőket is. Aldjuk az Alkotót, mely nekünk adta őt, mondjunk köszönetet azoknak, kik szívük és jelkük minden erejét a nagyjaink iránti kegyelet táplálására szentelik.

Vörösmarty Mihálynak. az örök emlékü költőkirálynak van ma születésnapja. E megében ringott bölcsője s fájó a tudat, de igaz,

hogy városunkban, a hol vasszellemét ércszobor hirdeti, a kegyeletes lelkesedés lángját nem láttuk úgy fellobbanni, mint a hogy ezt várni lehetett volna. Van mintegy husz körünk, asztaltársaságunk, egyetünk, de nincs egyetlenegy vezérfő a városnak, a ki belemarkolna ebbe a sivár életbe, s a haladók életnek lelket adna! Szomorú dolog ez a szellemi inség, mely immár a végvonaglás tüneteit látatja minden téren. De nem! Van egy lánglelkű apostolunk, Rauscher Béla, a déli vasuti műhely műszaki felügyelője! Van ennek egy lelkes csapata, a déli vasuti műhely munkásai. Rájuk mutatunk, hogy lássa városunk közönsége az életerő nyilvánulását! Megnevezzük őket, hogy a dicsfény, mely körülöveszi azt a tisztas gardát, szégyenpirt löveljen a joggal szegényezőkre! Ott állnak ők a nagyok koporsóinál, hogy elzengjék a gyászolók bucsúenékét; ott látjuk őket az örven-dezők közt, hogy vigadjanak a vigadókkal; s lángolni látjuk hazaszeretetük tüzeit, valahány-szor alkalmunk nyílik beletekinteni a szerény-ség ama rejtekébe, mely kerüli a sippal-dobbal gyártott feltűnést, mely mégis fényt terjeszt, mint az izzó vulkán ki-kitörő lángtengere. — Dicséret és elismerés illeti e testületet!

Az ünnepélyt, mint eddig, ugy most is a Vörösmarty-kör kezdte meg. Elég erről csak annyit mondanunk, hogy a szobrot megkoszoruzta.

Ünnep a maga valóságában csak este volt. Mintegy 6—8 ezer ember tolongott a Vörösmarty-téren s a tér épületeinek setté ablakai benyepesedtek. A liget fűt gyermek-sereg lepte el s a fák ágainak recsegése s a rakonezátlan suhanczok fülsiketítő zsvaja az ünnepi hangulatot nagyon csökkentették. Kinos felűnést keltett az a szájról-szájra menő hír, hogy a rendőrség sztrájkol, a mit indokolni látszott az a körülmény, hogy rendőrt a téren 8 óra előtt néhány percel nem lehetett látni. Szinte fellélegzet a tömeg, midőn feltűnt a láthatáron 8 óra tájban a ker. rendőrbiztos 2 azaz *kettő* szem rendőrrel. A rendőrök megjelenése után pontban 8 órákor a Széchenyi-utca felől harsogó zene jelezte a menet közeledését. A közönség hosszasan megéljenzette a lelkes sereget, melynek élén Rauscher Béla műszaki felügyelő és Kovács Alajos főellenőr haladt több vasuti mérnökkel. A liget bejáratánál a tolongás óriási volt, végre a dalegyletnek a zenekarral együtt sikerült bejutnia a ligetbe, a hol számos lámpa és magnesia-fáklya fénye mellett félkörben állta a szobrot körül. Ekkor vette kezdetét a tulajdonképeni ünnepély.

A dalegylet Jámor Zsigmond ismert nevé karmester szakavatott vezetése mellett a Hymnusz énekelte. Majd Orbán Ferencz megtartotta ünnepi beszédét, mely méltó volt a nagy nap nagy nevéhez. Ezután ismét a dalegylet énekelt, a Szózatot énekelte jól összhangzó, négyes hangon, ügyes gyakorlatossággal, melynek végeztével kellemes bariton hangon, erős organummal Hedvik József szavalt annyi érzéssel, oly figyelmes gondnal, hogy bármely hivatásos szavalóknak dicséretére vált volna. A dalkör méltóképpen fejezte be működését a „Szent az érzet“ kezdetű énekkel, mely rész az ünnepély szépen kiemelkedő pontja volt. Az ünnepélyt a zenekar hangjai zárták be. Felhangzott a Hymnusz akkordja, hogy bekoronázza azt az ünnepélyt, melynek emléke élni fog a jelen-voltak szívében. A szereplőket többször megéljenezték.

Dicséret és hála a szereplők mindegyikének, de sokszoros dicséretet érdemel Rauscher Béla főnök, a ki annyi gondnal ápolja, melengeti a lángoló hazaszeretetet; dicséretet érdemel Jámor Zsigmond karmester, a kiből fáradhatatlan mestert nyert az ügybuzgó testület. A magyarok Istene jutalmazza meg fáradozásukat.

Szinte resteljük megtenni, de tartozunk vele, hát kimondjuk, hogy a rendőrség eljárása minden kritikán aluli volt. Egy négy bejáratalt bíró liget elzárásánál, 6—8000 ember összejöttkor két rendőrt oszt be szolgálatra, ez valóban csodálatos dolog! Lehetetlen, hogy öntudatos intézkedés eredménye ez! Ily baklövésre nem számítottunk. A következmény nem maradt el. Életveszélyes tolongás, gyalázatos zsvaja s még

hozza, két omnibusz érkezése a leghatásosabb pillanatban! Okuljon a történeteken az, a kinek az elsősorban kötelessége.

UJDONSÁGOK.

— **A szent év bezárása.** Rómából írják: A szent év végével éppen olyan fényes ünnepély keretében fog megtörténni a Szent Péter-templom szent kapujának bezárása, mint ahogy a megnyitása történt tavaly karácsonykor. A befallazáshoz szükséges téglák mintáját már elkészítették és a napokban be is mutatták a pápának. Minden egyes téglát aranyfűsttel lesz befuttatva és egyik oldalán a pápa címere, a másikon pedig a szent év dátuma lesz beprésselve. A most megnyitott szent kapu téglái még 1825-ből valók, mert a mostani pápa előtt XII. Leó volt az utolsó, aki megünneplelte a szent évet. XIII. Leó pápa azonban azt a reményét fejezte ki, hogy utóda 1925-ben szintén meg fogja ünnepelni a szent évet.

— **Ügyészi megbízott.** Az igazságügyminiszter a székesfejevári ügyészség kerületére dr. Vértessy Géza helybeli ügyvédet ügyészi megbízottal rendelte ki.

— **Halálozás.** A városháza erkélyén lengő fekete lobogó gyászt hirdet ismét. Langmár Gáspár városi alkamárás költözött el az élők sorából rövid szenvedés után. Az elhunyt alkamárás már régi embere és hivatalnok volt a városnak. Részvétellel vettük most a családi gyászjelentést, mely hirdelen halálát tudatta velünk. A napokban szélütés érte s többé nem is kelt fel betegségéből, mely folyó hó 29-én éjjel kioltotta életét. Az elhunytat neje, szül. Tiborcseghy Tiborc Rózsa, gyermekei: Gáspár, Boldizsár és Rózsa, férjezett Kövessy Istvánné, és a rokonok gyászolják szomorodott szívvel. — Temetése holnap délután 4 órakor lesz a Fűrdő-utcai gyászházban. Egyben megemlítjük azt is, hogy Havranek József polgármester a halálhír vétele után az alkamárási teendők ideiglenes végzésével Almásy János városi bizottsági tagot bízta meg.

— **A népszámlálás.** A jövő év első napjaiban tartják meg Magyarországon a népszámlálást s azok a tényezők, akikre ennek a nagy munkának a végrehajtása lesz bízva, már serényen készülődnek, hogy fontos feladatukat minél sikeresebben oldják meg. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter különösen nagy gondot ügyel arra, hogy a népszámlálást az egész országban teljesen egyforma felfogás szerint egyöntetien hajtsák végre, aminek a hiánya nagyon érezhető volt a korábbi népszámlálásoknál. A népszámlálásnak egységes végrehajtását kívánja a miniszter biztosítani azzal a rendelkezésével, hogy a központi statisztikai hivatal az ország minden vármegyei és városi tisztviselőikkel s általában mindazokkal, akiknek a népszámlálás végrehajtásában tevékeny rész jut, beszélje meg a nagy munkát minden érdemleges részletét. A ministeri kiküldött a népszámlálásnál működő közegek kioktatása végett városunkba f. év október hó 25-én érkezik.

— **Műkedvelői előadás.** A magyar kir. honvéd zenekar közreműködésével a városi színházban holnap azaz szeptember hó 30-án a helybeli „Iparos ifjuság önképzőköre“ által saját pénztára javára színe kerül, mérsékelttel leszállított helyárak mellett Tóth Ede 3 fevonásos népszimnive: *A tonolcz*. Szíveségből rendezi *Békefi* (Szaller) István. A szereplő személyek: Albi Margit, Csokonay Margit, Eizer Mariska, Jávorszky Mariska, Keizer Teruska, Kokály Etelka, Lengyel Paula, Lévy Rózsa, Pölöskei Mariska, Stangl Mariska, továbbá Antal István, Bajor Vilmos, ifj. Bató József, Felker Lajos, Fiedmann Ignác, Gaubek J. Antal, Halmi József, Hedrik József, Jakab Ferenc, König József, Molnár István, Orbán Gyula, Simán Jenő, Steszkal Ferenc, és Vámosi István. Tekintettel

a kör dicséretreméltó törekvésére, a nemes czéla, a közönség pártfogásába ajánljuk e műkedvelői előadást, mely igen sikerülneked igérkezik. Jegyek előre válthatók: Gánes Pál, Szubin Antal, Bali József fodrászüzletében és Kaufmann F. könyvkereskedésében.

— **A polgármester mint vadór.** Wirt Károly könyv-közi lakos a napokban sógorával vadászni ment a felső telekre. Történetesen Havranek József polgármester is ugyanekkor ment vadászni s véletlenül a vadorok háta mögé került. Nem is hagyta szó nélkül a dolgot, kérdőre vonta az engedély nélkül vadászókat, feleletet azonban nem kapott, mert a két vadász a kukoriczásban hirtelen eltűnt. Mőder vadórhöz fordult ekkor felvilágosításért s csodák csodája, a vadór sem nem látott, sem nem hallott a történetekről. A hű vadász volt a nyomozó. A kukoriczásban hűsselő s már ekkor megszeppent vadászok az eb nyomra vezetése folytán kerültek ismét a polgármester elé, a ki most már nemcsak a nevekért kérdezte meg, de a fegyvereket is elvette a pőrul járt vadoroknak. Úgy látszik, ez drága vadászat lesz!

— **Szüreti ünnepély.** A déli vasuti műhely dalegyesület tagjai f. év október hó 14-én a „Polgári lövőtelek“ termében saját pénztára javára a dalárda közreműködésével és táncszal egybekötött szüreti ünnepélyt rendeztek. Belépjődi: személyjegy 1 korona, családijegy 2 korona 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Kérének a hölgyek és urak minél számosabban magyaros öltözetben megjelenni. Az ünnepély sikerét a rendezőség kitűnő hírreve biztosítja.

— **A „Székesfehérvári Kereskedelmi Társulat“ f. hó 30-án d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlést a felső kereskedelmi iskola helyiségében. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés a társulat működéséről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról, s a felmentvény megadása. 3. A költségelőrányszat megállapítása és jóváhagyása. 4. 5 kisorsolt választmányi tag megválasztása. 5. Esetleges indítványok.**

— **Kereskedői ifjak egylete.** A helybeli kereskedői-ifjak egyesületének létrehozása érdekében a választmányi tagok f. hó 27-én ülést tartottak, melyen több ügy megbeszélés után Weisz László ideiglenes pénztárnoknak megválasztott. — A legközelebbi ülés október hó 1-én lesz az Elite-kávéházban, a melyre a tagok megjelenését ez uton is kéri a választmány.

— **Duhaj legények.** A Széchenyi-utcai Prikkel-féle vendéglőben a napokban *Tiltás* József és István Széchenyi-utcai legények mindent elkövettek, hogy az ott borozó vendégekbe beléköthessenek. Törték-zúztak s ez által a tulajdonosnak mintegy 40 korona kárt okoztak, komolyabb kimeneteli verekedés azonban mégsem lett. A vendéglősné megtette a tettesek ellen a panaszfeljelentést.

— **Halálos végű szerencsétlenség.** Nagy szerencsétlenség történt e héten az Előszálláshoz tartozó egyik puzstán, a cistercita rend birtokán. Egy nagy, kétemeletes magtár falai az óriási mennyiségű gabona sulya alatt repedezni kezdettek. A gazdatiszt észrehevén a veszedelmet, az istállóban levő ökröket menteni akarta. A közben a két emelet leszakadt és egy bérest és hét ökröt maga alá temetett. A szerencsétlen ember feloszlásnak induló holttestét csak hosszas erőfeszítés és munka után tudták a romok alól kiszabadítani. A vizsgálat megindult.

— **Az árva.** A mai nap folyamán a rendőség egy elhagyatott árva gyermeket tartóztatott le koldulás miatt. A 14 éves fiú letartóztatásakor előadta, hogy *Boldizsár* Sándornak hívják. atyja vasuti mozdonyfűtő volt s vasuti baleset folytán már rég meghalt. Anyja Keszthelyen halt meg s így ő már zsenge gyermekkorában árvaságra jutott s a tanyákon éldegélt. Városunkba egy ismeretlen ember csalta el, a ki azonban itt elhergette. Okmányja nincs s így illetőségének megállapításáig a rendőség gondozása alatt lesz.

— **A legizletesebb asztalviz** a „Kristály“ Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz több száz orvos által ajánlja van.

Koronai Károly uri fodrász. Székesfehérvárott Nádor-utca 13., saját ház. Ajánlja a m. t. saját magukat borotváló uri közönség b. figyelmébe a legújabb feltalált „Saton“ kitűnő borotváló-pépet, melynek az a kitűnő tulajdonsága, hogy a szakál egyszerű bekenés által annyira megpuhul, hogy a legrosszabb borotválóval minden fájdalom és vérzés nélkül gyorsan tükör simára leveszi a szakált. Egy nagy doboz 200 szori borotválásra 1 korona 20 fillér.

— **Üzletáthelyezés.** Van szerencsém a helybeli és vidéki n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyben, Szt.-Imre-utczában 5 év óta fennálló borbély és fodrász üzletemet a Klökner-féle házból szemközt a *Barátok új épületében, a volt Schumann-féle üzlet helyiségbe* helyeztem át. Midőn a n. e. közönségnek az irántam tanúsított pártfogásáért ezuttal köszönetet mondani el nem mulasztatom, egyidejűleg kérem, hogy becses jóindulatát jövőben se vonja meg tőlem, amál is inkább, mert üzletemet nagy áldozatok árán úgy rendeztem be, hogy most már a legkényesebb igényeknek is képes vagyok eleget tenni. — Maradtam tisztelettel *Gánes Pál*, borbély és fodrász.

— **Szüret.** El sem képzelhető szüreti jó kedv és mulatozás nélkül s szinte hagyományos ily alkalommal a **tűzijáték**. Aki tehát szüretre hivatalos, ki ne menjen **veszélytelen** tűzijáték nélkül. Kaptható nagy választékban **Lichtneckert József**, fűszerkereskedésében.

Szerkesztői üzenetek.

— **Többeknek.** Kérelmezőkölökre csak annyiban válaszolhatunk, a mennyiben magunk is értesültünk a dolgról, hogy t. i. Wedes-höl, a hó Szuborits-kanonok ur nyaralni szokott, több távirat érkezett, közülük Wundschegretz hercege is, a melyek a kanonok urat, mint az új fejevári püspököt üdvözölnék. Mi nem fűzünk semmiféle kombinációt a dolgoboz, nem lévén az ilyen természetűnkben, csupán a tényt mondjuk el.

Felőlés szerkesztő: Chay Antal.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT LUKÁCSFÜRDŐI
HECYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEK VASUTI
ÉTKEZŐ KÖCSIBAN.

SZÉKESFEJÉRVÁRON:
Kovács Pál, Deutch F. Adolf, Nyári Béla,
Ofner Béla, Stern Béla, Lichtneckert József,
Taubler Béla, Özv. Birkmayer
Bogyay Andor, Lajosné, Gündör Samu

kereskedéseiben.

Bármely fegyvernembeli önkéntesek
teljes felszerelése szabályszerűen és legelegansabban készíttetnek
a cs. és kir. udvari szállító czégnél

ROSENTHAL H.

koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a Ferencz-József-rend lovagja.
A budapesti, párisi, triezsti, székesfejérvári stb. kiállításokon többszörösen kitüntetve!!!
A m. kir. I., IV. és V. honvédkerületek tisztai egyenruházatainak, a Ferencz-József nevelő-intézet, a m. kir. Ludovica Akadémia, a budapesti és Bács-Bodrog vármegyei rendőrség, a Budapest városi és önkéntes tűzoltó-testület stb. stb. szerződéses szállítója.

Főüzlet:

Budapest,

V. ker., Ferencz-József-tér 6. sz.

Fióközletek:

Székesfejérvár,

Kossuth-uteza 8. sz.

Lemberg,

Kopernikus-u. 9. sz.

Pozsony,

Híd-u. 4. szám.

Gyár: Budapest, VI. ker., Bulyovszky-u. 38—39. sz.

Arjegyzők, melyben az önkéntesi szolgálathoz szükséges okmány és beadvány minták is részletesen benfoglaltatnak, kiváratva bérmentve küldetnek.

Vizhatlan bagaria-csizmák, halina-csizmák, vadász-czipók és vadász-használatra igen alkalmas magánzáró kamásnik, hőczipók és gatoschnik.

Az őszi és téli idény beáltával ajánlja saját mûhelyében készült czipó és csizma készletét

CSÚCS ISTVÁN,

Székesfejérvár,

Nádor-uteza 3. sz. (Eisenbarth-ház.)

Legkitünőbb czipó-fénymaz, ugyszintén lack- és crème fekete és színes czipókhöz.

Fontos!

Tyukszemirtő-kenőcs, mely egyszerű kezelés mellett biztos hatásu.

Női-, férfi- és gyermek-czipók, urak ré-szere reggeli csizmák, női és férfi reggeli bőr- és posztó czipók sarokkal és sarok nélkül spárgra talppal.

Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

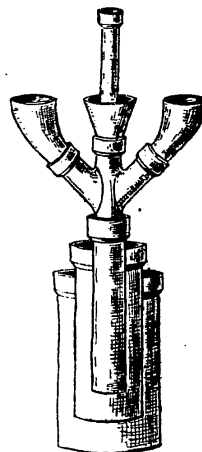
„SCAGLIOL“ építőlemez-gyár
TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók, lakóházak, amerikai jégvermek, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kémény és szellőztető csövekhez alkalmas, gomba, féreg és salétrom mentes anyag.

Új, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer. Magyarazó fűzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

Beton és Cementáru-gyár.

Szabadalmazott (Zisseler rendsz.) sodronyszövetbetéti betonesövek, könyök, tölcser és elágazások bármely átmérővek, továbbá lábazati-kövek, lépcsők, kéményfedkövek és cement burkoló lapok állandóan raktáron vannak. — Istálló jászolokat, etető és itató vályukat jutányos áron készíttetnek.

SZVOBODA GYULA

építész.
TATA-TÓVÁROS.

SZÖLLŐ TERMÉS ELADÁS.

A néh. Rakács Lajos hagyatékához tartozó rásztemető melletti szőlők függő termése f. 1900. évi október hó 1-én, d. u. 3 órakor a helyszinén szóbeli árlejtés után a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatnak.

Székesfejérvár 1900. szeptember 28.

Dr. Saára Gyula
ügyvéd, az örökösök és hitelezők megbízottja.

Értesítés.

A közeledő őszi és téli idényre felhívom a t. vevő közönség b. figyelmét, hogy nálam még most rendkívül kedvező árak mellett fedezheti bevásárlási szükségleteit. — Miután azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy nagyobb áru-raktárt félárért megvettem, tehát ezen áruk potom áron lesznek elárusítva.

A kedvelt liliumvászón

Székesfehérvár és vidéke részére kizárólag nálam kapható.

Tisztelettel

Webermann Jakob.

Eladó diszgalambok.

Carrier, indus, gimpli, brünni-golyvás, angol-parókás, angol-páva, blondinetta és szatinetták jutányos áron kaphatók.

Czím megtudható a kiadó-hivatalban.